

Aika 09.03.2026, klo 13:00

Paikka Frenckellin auditorio

Käsiteltävät asiat

§ 75 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 76 Pöytäkirjan tarkastus

**§ 77 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset sekä
hiilineutraalisuustavoitteen tilannekuva (kehittämiskokousasia)**

**§ 78 Tampereen kaupungin luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman
päivitys (kehittämiskokousasia)**

**§ 79 Tampereen luonnonsuojelualueohjelman 2026–2040
lähetekeskustelu (kehittämiskokousasia)**

§ 80 Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman loppuraportti

**§ 81 Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen liittyminen kaudelle
2026–2035**

§ 82 Korjaus vuoden 2026 talousarvion muutoksia koskevaan esitykseen

**§ 83 Asemakaava nro 8309 Pispala, II vaihe – kaavan palauttaminen
valmisteluun**

§ 84 Arvonimen hakeminen

**§ 85 Jäsenten ja varajäsenten nimeämisen korjaaminen Pirkanmaan
hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon kaudelle 2026–2027**

**§ 86 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten
otto-oikeus**

§ 87 Tiedoksi merkittävät asiat

Osallistujat

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Träskbäck Jocka, 1. varapuheenjohtaja
Loukaskorpi Johanna, 2. varapuheenjohtaja
Jussila Perttu, 3. varapuheenjohtaja
Perämaa Juha, sihteeri
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Hanhilahti Vilhartti
Hirvelä Juho, Luottamushenkilö
Julin Sofia, Luottamushenkilö
Jussila Anne-Mari, Apulaispormestari
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kallio Kalle
Kannonlahti Katja, Viestintäjohtaja
Kummola Kalervo, Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Leino Ida
Lindén Lauri, Luottamushenkilö
Minkkinen Minna, Luottamushenkilö
Mustakallio Jaakko, Apulaispormestari
Porttikivi Ilkka, Apulaispormestari
Sangervo Julia, Luottamushenkilö
Tanus Sari, Luottamushenkilö
Tapio Mitja
Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

§ 75

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 76

Pöytäkirjan tarkastus

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Perttu Jussila ja Tommi Evilä (varalle Hanna-Maria Grann ja Vilhartti Hanhilahti).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 16.3.2026.

§ 77

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset sekä hiilineutraalisuustavoitteen tilannekuva (kehittämiskokousasia)

TRE:1080/00.01.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Ilmasto- ja ympäristöpäällikkö Tiina Leinonen, puh. 041 730 6376 ja suunnittelija Annika Kettunen, puh. 040 687 7336, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Liitteenä olevat ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset hyväksytään jatkovalmistelun pohjaksi.

Hiilineutraalisuustavoitteen tilannekuva merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen strategian 2035 – Tekemisen kaupunki tavoitteen mukaan kestävyys ohjaa kaikkea toimintaa kaupungilla. Kaupunki on sitoutunut ilmastonmuutoksen hillintään ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Huolehtimalla kaupunkilaisille tärkeästä lähiluonnosta kaupunki vahvistaa kaikkien hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa.

Tampereen kaupungin ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset 2026–2035 tarkentavat pormestariohjelman ja strategian tavoitteita. Linjaukset kokoavat yhteen kaupungilla laajasti muiden strategisten erillisohjelmien, suunnitelmien ja sitoumusten ekologiseen kestävyYTEEN liittyviä tavoitteita sekä muodostavat tavoitteista edistettäviä kokonaisuuksia. Vuosittaisessa toiminnan ja talouden suunnittelussa linjauksia tukevat ilmastobudjetti sekä hyväksytyt toimenpideohjelmat, tärkeimpinä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartta ja Luonnon monimuotoisuusohjelma.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjausten tavoitteena on päästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen, luontoposiitivisuus, luonnonvarojen kestävä käyttö sekä terveellinen ja turvallinen ympäristö.

Tavoitteita toteuttavat linjausten neljä päämäärää:

1. Rakennettu ympäristö tukee kestävää liikkumista ja kiertotaloutta, vahvistaa luontoa ja sopeutuu ilmastonmuutokseen.
2. Kukoistava luonto saavutetaan vahvistamalla monimuotoisuutta, maaperää ja siniviherverkostoa.
3. Investoinnit vihreään siirtymään, kestäväään energiaan ja luontopääomaan vahvistavat kaupungin edelläkävijyyttä.

4. Hyvä ympäristö ja kestävä arki luovat hyvinvointia asukkaille.

Jatkossa linjauksista raportoidaan vuosittain kaupunginhallitukselle sellaisten mittarien avulla, jotka luovat kokonaiskuvan kaupungin ilmasto- ja ympäristötyöstä.

Tampereen strategian mukaan kaupunki varmistaa hiilineutraalisuuden toteutumisen 2030 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kunnianhimoista työtä ilmastopäästöjen vähentämiseksi, omia luonnollisia ja teknisiä hiilinieluja sekä jäljelle jäävien päästöjen kumoamista (ent. kompensaatio). Osana linjausten valmistelua kaupunki on selvittänyt päästövähennysten, luonnollisten hiilinielujen ja päästöjen kumoamisen (ent. kompensointi) tilannekuvaa. Selvityksen perusteella päästövähennykset ovat keskeisiä, ja nykyinen tavoite 80 % vähennyksestä vuoden 1990 tasosta on mahdollinen, mutta vaatii lisää toimenpiteitä. Luonnollisten ja teknisten hiilinielujen laskenta ja ratkaisut kehittyvät jatkuvasti, joten niihin liittyvän kokonaiskuvan luominen on vielä tässä vaiheessa haastavaa. Päästöjen kumoaminen ostamalla ulkopuolisia ilmastoyksiköitä on tehdyn selvityksen perusteella kallista, ja kumoaminen tulisi tehtäväksi vuosittain.

Tampereen tavoitteena on jatkossakin tavoitella hiilineutraalisuutta vuoteen 2030 mennessä ja siitä eteenpäin. Kaupunki tunnistaa kuitenkin tavoitteeseen pääsemisen haasteet ja toisaalta hiilinielujen laskentaan liittyvät epävarmuudet ja mahdolliset tulevaisuuden ratkaisut. Kaupunki jatkaa kunnianhimoista työtä päästövähennysten saavuttamiseksi, pitää kiinni olemassa olevista luonnollisista hiilinieluista ja mahdollistaa teknisten hiilinielujen kehittämistä sekä seuraa hiilimarkkinan kehittymistä. Hiilineutraalisuustavoitteen tilannekuva tuodaan uudestaan käsittelyyn valtuustokauden lopussa.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 1. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista. Laki kuntien ympäristönsuojelu hallinnosta (64/1986) 6 § mukaan ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kunnan toiminnassa johtaa kunnanhallitus.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Tiina Leinonen, Annika Kettunen

Liitteet

- 1 Kh 9.3.2026 Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset
- 2 Kh 9.3.2026 Hiilineutraaliustavoitteen tilannekatsaus

§ 78

**Tampereen kaupungin luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman päivitys
(kehittämiskokousasia)**

TRE:1112/11.04.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Annika Kettunen, puh. 040 687 7336 ja kehityspäällikkö
Kaisa Mustajärvi, puh. 040 806 2294, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Liitteenä oleva Tampereen luonnon monimuotoisuus (LUMO) -ohjelman
luonnos hyväksytään jatkovalmistelun pohjaksi.

Perustelut

Tampereen strategian 2035 – Tekemisen kaupunki yksi keskeinen tavoite on toimia luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttäjänä ja vahvistaa luonnon monimuotoisuutta uudella keinoilla. Strategian tavoitetta edistetään Tampereen luonnon monimuotoisuus- eli LUMO-ohjelmalla, joka kokoaa kaupungin toimenpiteet luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja vahvistamiseksi. Tavoite luontoposiitiivisesta Tampereesta tarkoittaa sitä, että emme pelkästään vähennä luonnolle aiheuttamiamme haittoja, vaan aktiivisesti edistämme luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemien hyvinvointia.

Tampereen luontoposiitiivisuustavoitteen saavuttaminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation määrätietoista ja pitkäjänteistä sitoutumista sekä kaupungin toimenpiteiden lisäksi myös kaupunkilaisten ja yritysten toimia yhteisen luontomme hyväksi.

LUMO-ohjelman päivityksessä otetaan huomioon kaupungin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen maailmanlaajuisesti. Tampereen hankinnoista on laskettu globaali luontojalanjälki, ja jatkossa tavoitteena on vähentää hankintoihin liittyvää luontojalanjälkeä. Ohjelman päivityksessä on huomioitu myös Suomen kymmenen suurimman kaupungin johtajan allekirjoittaman luontojulkilausuman tavoitteet (kaupunkien luontofoorumi Tampereella 11.9.2024, Espoon päivitys 5.9.2025). Päivityksessä ohjelmaan on lisäksi tuotu näkyväksi luontopääomasta saatavat taloudelliset hyödyt. Tavoitteena on myös nostaa luonnon arvo taloudelle ja ihmisen terveydelle luontovaikutusten seurannan keskiöön.

Päivitetty ohjelma ulottuu nykyiselle strategiakaudelle, 2025–2035. Ohjelma koostuu seitsemästä tavoitteesta. Kuusi ensimmäistä kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan elokuussa 2020. Seitsemäs tavoite on lisätty tässä LUMO-ohjelman päivityksessä.

Tavoitteet ovat:

1. Kaupunkiluonto on monimuotoista ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaa.
2. Uhanalaiset luontotyytit ja lajit on turvattu.
3. Ekologiset verkostot ovat toimivia ja kattavia.
4. Vesistöjen ja pienvesien tila on hyvä ja niiden eliöstö monimuotoista ja elinvoimaista.
5. Haitallisten vieraslajien torjunta on tehokasta ja toimivaa.
6. Aukkaat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi.
7. Kaupungin luontojalanjälki on pienentynyt.

Luonnon monimuotoisuusohjelma on valmisteltu yhteistyössä kaupungin yksiköiden, palvelualueiden, tytäryhteisöjen sekä ulkoisten sidosryhmien kanssa vuosien 2024–2025 aikana. Päivityksen koordinoinnista on vastannut ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikkö. Myös kaupungin sisäisellä, monialaisella LUMO-työryhmällä on ollut tärkeä rooli ohjelman valmistelemissa ja toimenpiteiden toteuttamisessa.

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) 6 § mukaan ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kunnan toiminnassa johtaa kunnanhallitus. Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 1. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Annika Kettunen, Kaisa Mustajärvi

Liitteet

1 Kh 9.3.2026 LUMO-ohjelman luonnos

§ 79

**Tampereen luonnonsuojelualueohjelman 2026–2040 lähetekeskustelu
(kehittämiskokousasia)**

TRE:5584/11.04.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristöjohtaja Kati Skippari, puh. 050 521 5198 ja
ympäristösuunnittelija Eeva Punju puh. 040 806 2184, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Merkittään Tampereen luonnonsuojeluohjelmasta käyty lähetekeskustelu tiedoksi.

Perustelut

Tampereen kaupunkistrategia 2035 – Tekemisen kaupunki linjaa, että kaupunki on sitoutunut vahvistamaan luonnon monimuotoisuutta ja toimii luonnon monimuotoisuuden suunnannäyttäjänä. Tätä tavoitetta toteutetaan luonnon monimuotoisuus -ohjelmalla (LUMO), ja tavoitteen toteutumisen mittarina on mm. suojellun luonnon pinta-alan määrä. Luonnonsuojelualueohjelma 2026–2040 perustuu LUMO-ohjelman tavoitteeseen suojella uhanalaista luontoa ja lajistoa (toimenpide 26). Ohjelma on strateginen asiakirja, jossa linjataan Tampereen kaupungin omistamien luonnonsuojelualueiden laajentaminen vuoteen 2040 saakka. Ohjelma koskee ainoastaan luonnonsuojelulain mukaista suojelua. Ohjelmassa esitetään 22 uutta luonnonsuojelualuetta omilla kohdekorteillaan ohjelman liitteessä 1. Näiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 1 000 hehtaaria. Kohteet sijoittuvat sekä kantakaupungin että Pohjois-Tampereen alueille.

Ohjelman keskeinen määrällinen tavoite on kaupungin omistamien luonnonsuojelualueiden pinta-alan kaksinkertaistaminen verrattuna vuoden 2025 tilanteeseen. Tavoitteen saavuttamisen myötä luonnonsuojelualueiden osuus kasvaa merkittävästi sekä kaupungin kokonaispinta-alasta että kaupungin omistamista maa-alueista. Tampereen omistamien maiden suojeluprosentti nousee 6,5 prosentista noin 13 prosenttiin. Merkittävin osa suojelusta kohdistuu Tampereen omistamaan metsämaahan, jonka suojeluprosentti nousee noin 14 %:sta noin 26 %:iin.

Laadullisesti ohjelman tavoitteena on siirtyä pienialaisten ja hajanaisten suojelukohteiden suojelusta laajempiin ja vaikuttavampiin aluekokonaisuuksiin, parantaa erityisesti heikosti suojeltujen luontotyyppien suojelutasoa sekä turvata Pirkanmaan uhanalaisten vastuulajien esiintymiä Tampereella. Ohjelman kohteet sisältävät

monipuolisesti erilaisia luontotyyppejä, kuten metsiä, soita, lehtoja, järviä, lampia, virtavesiä ja rantoja. Lajisuojelusuunnitelmassa ohjelman liitteessä 2 esitetään Tampereen alueilla sijaitsevien Pirkanmaan vastuulajien turvaamisen keinoja.

Muita luonnon monimuotoisuuden turvaamisen keinoja, kuten kaavasuojelua, hoidolla suojelua, monimuotoisuutta tukevia alueita (OECM) ja ekologista kompensatiota, on kuvattu ohjelmassa täydentävinä keinoina kokonaisuuden hahmottamiseksi, mutta ne eivät ole ohjelman varsinaisia kohteita.

Ohjelman vaikutukset

Luonnonsuojelualueohjelman hyväksymisellä on merkittäviä myönteisiä vaikutuksia Tampereen luonnon monimuotoisuuteen ja ekologiseen kestävyYTEEN. Ohjelma parantaa laajasti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien suojelutasoa sekä vahvistaa suojelualueverkoston kytkeytyvyyttä. Laajemmat ja paremmin toisiinsa liittyvät suojelualueet lisäävät lajien elinmahdollisuuksia ja parantavat ekosysteemien sopeutumiskykyä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.

Ohjelmalla on myönteisiä vaikutuksia myös vesistöjen tilaan, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen sekä hiilen varastoitumiseen erityisesti metsissä ja soilla. Luonnonsuojelualueet toimivat pitkäaikaisina hiilivarastoina ja edistävät vesien suojelua vähentämällä ravinne- ja humuskuormitusta.

Sosiaalisesti ohjelma tukee kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä turvaamalla monipuoliset ja saavutettavat luontoympäristöt myös tulevaisuudessa. Luonnonsuojelualueet ovat jokaisenoikeuksin kaikkien käytettävissä, ja ne tarjoavat mahdollisuuksia virkistykseen, oppimiseen ja luontosuhteen vahvistamiseen. Ohjelmassa on huomioitu virkistyskäytön ja suojelun yhteensovittaminen, ja sitä tarkennetaan myöhemmässä suunnittelun vaiheessa kohdekohtaisilla rauhoitusmääräyksillä ja hoito- ja käyttösuunnitelmilla.

Maankäytöllisesti ohjelma on yhteensopiva voimassa olevien kaavojen kanssa eikä aiheuta merkittäviä ristiriitoja kaupungin kehittämistavoitteiden tai yhdyskuntateknisen huollon kanssa. Pitkällä aikavälillä ohjelma vahvistaa kaupungin veto- ja pitovoimaa sekä tukee Tampereen strategian tavoitetta olla luonnonsuojelun suunnannäyttäjä.

Ohjelman valmistelu

Tampereen luonnonsuojelualueohjelma 2026–2040 on valmisteltu kaupungin ympäristönsuojeluyksikön johdolla osana kaupungin pitkäjänteistä luonnon monimuotoisuuden turvaamistyötä. Aiemman luonnonsuojeluohjelman ohjelmakausi päättyi 2020.

Ohjelman valmistelu käynnistyi esivalmistelulla jo vuodesta 2022 alkaen. Varsinainen valmistelutyö aloitettiin keväällä 2025, jolloin ohjelmaan valittiin alustavat kohteet ja niille laadittiin raja-luonnokset. Valmistelun aikana tehtiin laajoja paikkatietotarkasteluja ja maastokäyntejä kaupungin omistamilla alueilla sekä hyödynnettiin ajantasaisia

luontoarvoaineistoja, kuten luontotyyppien ja lajien uhanalaisuusarviointeja sekä metsien monimuotoisuuden mallinnusaineistoja.

Ohjelman valmistelussa kuultiin laajasti kaupungin sisäisiä toimijoita, erityisesti kaupunkiympäristön palvelualueen yksiköitä, kiinteistötoimea sekä ulkoilun ja virkistyksen palveluita. Lisäksi ohjelman valmistelussa käytiin vuoropuhelua Tampereella toimivien luonnonsuojelu- ja lajiryhmiin keskittyvien yhdistysten kanssa. Alustavista kohteista ja tavoitteista saadun palautteen pohjalta laadittiin luonnos, joka asetettiin julkisesti nähtäville loppuvuonna 2025.

Ohjelmaluonnoksesta saatiin palautetta asukkailta, järjestöiltä, viranomaisilta ja lähikunnilta. Palautteista ja lausunnoista laadittu raportti esitetään ohjelman liitteessä 3. Palautteen perusteella ohjelman sisältöä täsmennettiin ja täydennettiin muunmuassa suojelun keinojen ja perustamisprosessin kuvauksen osalta. Kaupungin sisäisten neuvottelujen perusteella ohjelmaan ei lisätty uusia kohteita, vaan esitetty kokonaisuus todettiin tasapainoiseksi suhteessa kaupungin muihin maankäyttötarpeisiin.

Laki kuntien ympäristönsuojelu hallinnosta (64/1986) 6 § mukaan ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kunnan toiminnassa johtaa kunnanhallitus. Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 1. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Kati Skippari, Virpi Ekholm

Liitteet

1 Kh 9.3.2026 Luonnonsuojelualueohjelma, ehdotus

2 Kh 9.3.2026 Luonnonsuojelualueohjelman liite 1, Kohdekortit, ehdotus

3 Kh 9.3.2026 Luonnonsuojelualueohjelman liite 2, Lajisuojaohjelma

§ 80

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman loppuraportti

TRE:4558/00.01.02/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Ilmasto- ja ympäristöpäällikkö Tiina Leinonen, puh. 041 730 6376, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman loppuraportti hyväksytään.

Perustelut

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma on edistänyt toimintakautensa 2022–2025 aikana tavoitteitaan kaupungin ilmastotyön, luonnon monimuotoisuuden, asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten sekä kiertotalouden osa-alueilla. Loppuraportti liitteineen kokoaa yhteen tehtyä työtä.

Kehitysohjelma on saavuttanut hyötytavoitteensa, ja ohjelman teemojen edistäminen jatkuu, vaikka kehitysohjelma päättyy. Strategia ja strategisten erillisohjelmien tavoitteet sekä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan ja luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteet jatkavat kestävän arjen edistämistä, kulutuksen päästöjen vähentämistä sekä luonnon monimuotoisuuden vaalimista asukkaiden toimesta. Kehitysohjelman tuloksena tunnistamme paremmin kaupungin monet eri roolit, joiden kautta kaupunki voi mahdollistaa niin asukkaiden kuin yritysten kestävän arjen tekoja.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 1. kohdan perusteella kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista.

Tiedoksi

Tiina Leinonen, Kati Skippari, Mikko Nurminen

Liitteet

- 1 Kh 9.3.2026 Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelman loppuraportti
- 2 Kh 9.3.2026 Hiilineutraaleja tekoja toimenpiteet 2022-2025, loppuraportin liite 1
- 3 Kh 9.3.2026 Hiilineutraaleja Tekoja - Opas asukaslähtöiseen ilmasto- ja luontotyöhön, loppuraportin liite 2
- 4 Kh 9.3.2026 HNT-mittareiden toteuma, loppuraportin liite 3

§ 81

Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen liittyminen kaudelle 2026–2035

TRE:1084/11.01.00/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristöjohtaja Kati Skippari puh. 050 521 5198 ja energia- ja ilmastoasiantuntija Jaakko Sorri puh. 040 186 0314, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen kaupunki liittyy Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS) kaudelle 2026–2035.

Sopimuksen vastuuhenkilöksi nimetään kaupunkiympäristön palvelualueen kestävä kaupunki -palveluryhmän ympäristöjohtaja, jota vakanssia tällä hetkellä hoitaa Kati Skippari.

Perustelut

Tampereen kaupunki on ollut yksi energiatehokkuuden edelläkävijäkaupungeista Suomessa. Kaupungin ensimmäinen energiatehokkuussopimus silloisen kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa solmittiin jo vuonna 1997. Kaupunki on toteuttanut energiankäytön tehostamissuunnitelmia jo lähes kolmekymmentä vuotta, ja energiatehokkuustyöstä on tullut osa kaupungin päivittäistä toimintaa. Tampereen kaupunki on saanut sopimuskuntana energiatehokkuustoimiinsa työ- ja elinkeinoministeriön energiatukea aiemmalla sopimuskaudella vähintään 1,66 milj. euroa. Kaupunki on tehnyt tiivistä yhteistyötä muiden pirkanmaalaisten energiatehokkuussopimuskuntien kanssa sekä kehittänyt toimintaansa energiatehokkaammaksi useissa julkista rahoitusta saanneissa tutkimus- ja kehityshankkeissa.

Vuosina 2026–2035 käynnistyy uusi energiatehokkuussopimuskausi, jatkona aiemmalle energiatehokkuussopimuskaudelle 2017–2025. Suomessa vapaaehtoiset Energiatehokkuussopimukset ovat tärkeä keino saavuttaa EU:n energiatehokkuusdirektiivin (EED) mukaiset energiankäytön tehostamistavoitteet. Sopimustoiminta tukee osaltaan myös rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) toimeenpanoa. Energiatehokkuussopimukset ovat tärkeä osa Suomen energia- ja ilmastostrategiaa ja keskeinen keino edistää energian tehokasta käyttöä Suomessa. Vastuullinen ja tehokas energiankäyttö vähentää ilmastomuutosta aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä. Kattavalla ja tuloksetkaalla sopimustoiminnalla on jatkossakin arvioitu olevan mahdollista saavuttaa direktiivin velvoitteet ilman entistäkin tiukempaa lainsäädäntöä tai muita uusia pakkokeinoja. Julkisen alan

energiatehokkuussopimuksen (JETS) tavoitteiden saavuttamisen kautta voidaan kunnissa välttää esimerkiksi energiatehokkuusdirektiivin mukainen niin sanottu pakkosaneeraus. Ilman JETS:iä kuntienkin veloitteena on peruskorjata kolme prosenttia yli 250 neliömetrin lämmitettyjen tai jäähdytettyjen rakennusten kokonaispinta-alasta energiatehokkuudeltaan uutta vastaavaksi.

Liittyessään Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kunta asettaa vähintään 10 prosentin ohjeellisen energiansäästötavoitteen sopimuskaudelle 2026–2035 ja välitavoitteen 6 prosenttia vuodelle 2030. Tavoite lasketaan sopimukseen liitettävistä energiankulutustiedoista. Laskennassa käytetään viimeisimmän käytettävissä olevan kalenterivuoden tietoja. Tavoitteen saavuttamista seurataan sopimuskaudella raportoitujen toimenpiteiden säästövaikutuksen laskennan kautta. Tavoitevuosina 2030 ja 2035 liittyjän energiankäytön ei sopimuksessa edellytetä olevan sopimukseen liittymistilannetta alempi. Säästötoimien vuosittainen raportointi ja säästövaikutusten laskenta tehdään samaan tapaan kuin edellisilläkin sopimuskausilla.

Tampereen kaupungin uuden Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen piiriin laskettava energiankulutus vuonna 2024 oli yhteensä 174 845 MWh. Sen mukainen energiansäästötavoite vuodelle 2030 on 10 491 MWh ja vuodelle 2035 eli koko sopimuskautena 17 484 MWh. Lukemat sisältävät Tampereen kaupungin rakennusten sekä ulko- ja katuvalaistuksen energiankulutukset. Tampereen kaupunki voi toteuttaa energiankäytön tehostamistoimia omista lähtökohdistaan ja sitoutuu toimimaan tavoitteen saavuttamiseksi.

Sopimuksen liittyy samassa yhteydessä itsenäisinä raportointiyksiköinään Tampereen kaupunkikonsernin yrityksistä Finnpark Oy, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Pirkanmaan Voimia Oy, Tampereen Infra Oy, Tampereen Raitiotie Oy, Tampere-talo Oy ja Tampereen Vesi Oy. Sopimukseen lähtötiedoiksi tulee Tampereen kaupungin ja konserniyritysten energiankulutukseksi yhteensä 234 120 MWh ja sitä vastaaviksi säästötavoitteiksi 14 048 MWh (2030) ja 23 412 MWh (2035). Kukin yritys eli itsenäinen raportointiyksikkö vastaa omista säästötavoitteistaan ja sopimuksen raportoinnista.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 29. kohdan mukaisesti kaupunginhallitus päättää merkittävien sopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi

Kati Skippari, Jaakko Sorri, Silva Vuopponen/Ekokumppanit Oy

Kaupunginhallitus, § 82, 09.03.2026

Kaupunginhallitus, § 60, 02.03.2026

§ 82

Korjaus vuoden 2026 talousarvion muutoksia koskevaan esitykseen

TRE:328/02.02.01/2025

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 82

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422 ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen 2.3.2026 § 60 tekemä esitys valtuustolle peruutetaan ja tehdään uusi esitys.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2026 talousarvioon tehdään 9.3.2026 korjatussa liitteessä esitetyt muutokset.

Muutosten jälkeen tilikauden tulos on -45,2 milj. euroa, nettoinvestoinnit -241,2 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 39.

Vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin tehdään esitetyt muutokset.

Taloussuunnitelman 2026–2029 investointimenoihin lisätään 2,4 milj. euroa vuodelle 2027 ja 1,2 milj. euroa vuodelle 2028 Kaupin kehittämiseen ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen.

Asia esitellään ylimääräisenä valtuuston kokouksessa 16.3.2026.

Perustelut

Kaupunginhallitus päätti 2.3.2026 § 60 esittää valtuuston päätettäväksi vuoden 2026 talousarvioon tehtäviä muutoksia.

Osana muutostalousarviota esitettiin, että Sairaalankadun kiinteistön käytöstä poistamisesta aiheutuva säästö kumottaisiin ja talousarvioon lisättäisiin tämä säästöä vastaava summa kasvatus- ja opetuspalveluihin, koska kiinteistöä ei ole saatu poistettua kokonaan käytöstä ja siten kaupungille ei voida odottaa aiemmin esitettyä 422 000 euron säästöä täysimääräisesti. On perusteltua hakea vielä sivistyspalvelujen palvelualueen ja elinvoiman palvelualueen yhteistyönä keinoja täysimääräisen vastaavan säästön aikaansaamiseksi esimerkiksi

vuokraamalla vapautunutta tilaa ulkopuolisille tahoille. Lisäksi on etsittävä myös muita kompensoivia säästötoimenpiteitä, jotta talouden tasapaino-ohjelman tavoitteet vuodelle 2026 tullaan saavuttamaan ja palvelualueiden nettositovissa talousarviotavoitteissa pysytään.

Asia on perusteltua käsitellä kiireellisenä, jotta kaupunginvaltuustolle esitettävää talousarviomuutosta ehditään täydentää tarvittavilta osin valtuuston 16.3.2026 kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2026 talousarvion 10.11.2025. Alkuperäisessä talousarviossa kaupungin tilikauden tulos on -41,4 milj. euroa, nettoinvestoinnit -230,7 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 42. Tämän jälkeen on päätetty palkankorotuksiin ja organisaatiomuutoksiin liittyvistä siirroista, jotka eivät muuttaneet koko kaupungin tulosta.

Talousarvion hyväksymisen jälkeen on ilmennyt tarpeita vuodelta 2025 säästyneiden investointi- ja käyttötalousmäärärahojen uudelleen budjetoinnille, eräitä muutostarpeita investointeihin ja käyttötalouteen sekä valtionosuusarvioiden päivitystarve. Lisäksi vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin esitetään muutoksia.

Toimintatuloihin ja -menoihin esitetään seuraavia muutoksia, jotka heikentävät tulosta nettomääräisesti noin 3,1 milj. euroa:

- Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaustuloja saadaan noin -0,8 milj. euroa talousarviota vähemmän ja kotikuntakorvausmenoja maksetaan noin -1,3 milj. euroa talousarviota enemmän.
- Sisäisten vuokrien muutokset muuttavat asunto- ja kiinteistölautakunnan ja sisäisten yksiköiden laskutusta yhtä paljon.
- Nuorten kesätyöseteli ja kesäyrittäjyysseteli noin -0,4 milj. euroa
- Digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän ICT-laskutus pienenee talouden tasapaino-ohjelman johdosta. Pienentää konsernihallinnon tuloja ja sisäisten yksiköiden menoja yhtä paljon. Myös ulkoisten asiakkaiden laskutus pienenee (muun muassa konserniyhteisöt ja muut kunnat) -0,1 milj. euroa, mikä heikentää kaupungin tulosta.
- Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka -palveluryhmän ja konsernihallinnon projektien omarahoitusosuuksiin yhteensä 0,5 milj. euroa

Lisäksi esitetään seuraavia muutoksia toimintatuloihin ja -menoihin, joiden kokonaisvaikutus kaupungin talouteen on 0 euroa.

- Kaupungin ammatilliseen koulutukseen osoittama Toimiva ja yhdenvertainen oppivelvollisuus -lisärahoitus poistuu ja muutos pienentää Tredun tuloja ja Konsernihallinnon yhteisten erien menoja 0,721 milj. euroa.
- Konsernihallinnon yhteisten erien kautta Tredulle kohdistettava ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus pienenee noin 1,3 milj. euroa. Muutoksen vaikutuksesta Tredun tulot ja menot pienevät vastaavasti. Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet pienenevät (netto kaupunkitasolla 0).

Valtionosuudet ovat toteutumassa 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat ministeriön 30.12.2025 tekemän päätöksen mukaan noin 0,5 milj. euroa talousarviota pienemmät, josta 1,3 milj. euroa liittyy ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien tarkentumiseen. Verotulomenetyksen korvaus on 0,1 milj. euroa valtiovarainministeriön syyskuussa 2025 antamaa arviota suurempi. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus sitä vastoin on 0,1 milj. euroa arvioitua pienempi.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan suunnitelmanmukaisten poistojen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota pienempinä. Arvonalentumisia joudutaan kirjaamaan 1,8 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Vuoden 2026 investointeihin esitetään 10,5 milj. euron muutoksia.

Vuoden 2025 muutetun talousarvion nettoinvestoinnit olivat 237,9 milj. euroa ja niitä jäi toteutumatta 12,0 milj. euroa. Näistä vuodelta 2025 käyttämättä jääneistä investointimäärärahoista esitetään budjetoitavaksi uudelleen noin 5,7 milj. euroa. Esitys koostuu seuraavista kokonaisuuksista, joiden tarkemmat perustelut ovat liitteenä:

- Talonrakennushankkeet 2,7 milj. euroa
- Hiedanranta-kehitysohjelma 0,55 milj. euroa
- Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma 1,1 milj. euroa
- Lyseon lukion ensikertainen kalustaminen noin 0,8 milj. euroa
- Kissanmaan koulun ja esiopetuksen ensikertainen kalustaminen noin 0,4 milj. euroa
- Hervanta-Koivistonkylä alueen reittien kunnostaminen vajaa 0,1 milj. euroa

Näiden lisäksi talonrakennushankkeista Lyseon lukion, Lamminpään koulun rakennus 1:n ja Liisankallion väestönsuojan kustannusarviot ovat nousseet ja investointimenoihin vuodelle 2026 esitetään yhteensä 2,15 milj. euron lisäystä. Kaupin kehittämiseen esitetään 2,55 milj. euroa ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen 0,15 milj. euroa.

Esitetyt muutokset heikentävät toimintakatetta 1,8 milj. euroa ja tilikauden tulosta yhteensä noin 2,2 milj. euroa. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on 45,2 milj. euroa alijäämäinen. Esitetyt muutokset lisäävät talousarvion investointeja noin 10,5 milj. euroa. Muutosten jälkeen nettoinvestoinnit ovat 241,2 milj. euroa ja investointien tulo-rahitusprosentti on 39 %. Esitykset ja koonnit esityksistä sitovuustasoittain ovat liitteenä.

Muutokset vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin

Syksyn 2025 yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä toteutetuista organisaatiomuutoksista johtuen kolme pormestarin vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa alun perin kaupunginhallitukselle vastuutettua talousarviotavoitetta siirtyy konsernihallinnosta lautakuntien alaisuuteen. Kyseiset talousarviotavoitteet ovat valtuuston talousarviokäsittelyssä 10.11.2025 olleen talousarvioehdotuksen mukaiset

- tavoite nro 31 "Keskustan kävijämäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna" (vastuutaho 2026 alkaen: yhdyskuntalautakunta),
- tavoite nro 39 "Puolustusteollisuuden kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti ja vastuullisuus-vaikuttavuusarviointi on toteutettu" (vastuutaho 2026 alkaen: elinvoima- ja osaamislautakunta) sekä
- tavoite nro 40 "Siruohjelma II:n kärkitoimenpiteet ovat käynnistyneet onnistuneesti" (vastuutaho 2026 alkaen: elinvoima- ja osaamislautakunta).

Lisäksi strategiaosan tavoitetaulukkoon (s. 39) lisätään talousarviotavoitteen nro 43 vastuutahoksi kaupunginhallituksen ohella kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. (Jälkimmäinen oli jäänyt pois taulukosta talousarviokirjasta; kyseinen tavoite on kuitenkin sisällytetty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tavoitetaulukkoon sivulla 65.)

Tiedoksi

Mikko Koskela, Vesa-Matti Kangas

Liitteet

1 Kh 9.3.2026 Muutokset vuoden 2026 talousarvioon

Kaupunginhallitus, 02.03.2026, § 60

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2026 talousarvioon tehdään liitteessä esitetyt muutokset. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on -45,6 milj. euroa, nettoinvestoinnit -241,2 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 39.

Vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin tehdään esitetyt muutokset.

Taloussuunnitelman 2026–2029 investointimenoihin lisätään 2,4 milj. euroa vuodelle 2027 ja 1,2 milj. euroa vuodelle 2028 Kaupin kehittämiseen ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2026 talousarvion 10.11.2025. Alkuperäisessä talousarviossa kaupungin tilikauden tulos on -41,4 milj. euroa, nettoinvestoinnit -230,7 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti 42. Tämän jälkeen on päätetty palkankorotuksiin ja organisaatiomuutoksiin liittyvistä siirroista, jotka eivät muuttaneet koko kaupungin tulosta.

Talousarvion hyväksymisen jälkeen on ilmennyt tarpeita vuodelta 2025 säästyneiden investointi- ja käyttötalousmäärärahojen uudelleen budjetoinnille, eräitä muutostarpeita investointeihin ja käyttötalouteen sekä valtionosuusarvioiden päivitystarve. Lisäksi vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin esitetään muutoksia.

Toimintatuloihin ja -menoihin esitetään seuraavia muutoksia, jotka heikentävät tulosta nettomääräisesti noin 3,5 milj. euroa:

- Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaustuloja saadaan noin -0,8 milj. euroa talousarviota vähemmän ja kotikuntakorvausmenoja maksetaan noin -1,3 milj. euroa talousarviota enemmän.
- Sisäisten vuokrien muutokset muuttavat asunto- ja kiinteistölautakunnan ja sisäisten yksiköiden laskutusta yhtä paljon. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakatetta esitetään heikennettäväksi 0,4 milj. eurolla vuokramuutosten takia. Perusopetuksen Sairaalakadun toimipisteen vuokratulujen vähennys sisältyy jo talousohjelman toimenpiteisiin ja on siten huomioitu talousarviossa aiemmin. Tilajärjestelystä ei kuitenkaan synny talousohjelmassa ennakoitua kaupungin tasoista säästöä, koska tila jää kaupungin omaan käyttöön eikä ulkoisten kustannusten kokonaismäärä vähene olennaisesti.
- Nuorten kesätyöseteli ja kesäyrittäjyysseteli noin -0,4 milj. euroa
- Digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän ICT-laskutus pienenee talouden tasapaino-ohjelman johdosta. Pienentää konsernihallinnon tuloja ja sisäisten yksiköiden menoja yhtä paljon. Myös ulkoisten asiakkaiden laskutus pienenee (muun muassa konserniyhteisöt ja muut kunnat) -0,1 milj. euroa, mikä heikentää kaupungin tulosta.
- Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka -palveluryhmän ja konsernihallinnon projektien omarahoitusosuuksiin yhteensä 0,5 milj. euroa

Lisäksi esitetään seuraavia muutoksia toimintatuloihin ja -menoihin, joiden kokonaisvaikutus kaupungin talouteen on 0 euroa.

- Kaupungin ammatilliseen koulutukseen osoittama Toimiva ja yhdenvertainen oppivelvollisuus -lisärahoitus poistuu ja muutos pienentää Tredun tuloja ja Konsernihallinnon yhteisten erien menoja 0,721 milj. euroa.
- Konsernihallinnon yhteisten erien kautta Tredulle kohdistettava ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus pienenee noin 1,3 milj. euroa. Muutoksen vaikutuksesta Tredun tulot ja menot pienevät vastaavasti. Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet pienenevät (netto kaupunkitasolla 0).

Valtionosuudet ovat toteutumassa 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat ministeriön 30.12.2025 tekemän päätöksen mukaan noin 0,5 milj. euroa talousarviota pienemmät, josta 1,3 milj. euroa liittyy ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien tarkentumiseen. Verotulomenetyksen korvaus on 0,1

milj. euroa valtiovarainministeriön syyskuussa 2025 antamaa arviota suurempi. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus sitä vastoin on 0,1 milj. euroa arvioitua pienempi.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan suunnitelmanmukaisten poistojen arvioidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa talousarviota pienempinä. Arvonalentumisia joudutaan kirjaamaan 1,8 milj. euroa budjetoitua enemmän.

Vuoden 2026 investointeihin esitetään 10,5 milj. euron muutoksia.

Vuoden 2025 muutetun talousarvion nettoinvestoinnit olivat 237,9 milj. euroa ja niitä jäi toteutumatta 12,0 milj. euroa. Näistä vuodelta 2025 käyttämättä jääneistä investointimäärärahoista esitetään budjetoitavaksi uudelleen noin 5,7 milj. euroa. Esitys koostuu seuraavista kokonaisuuksista, joiden tarkemmat perustelut ovat liitteenä:

- Talonrakennushankkeet 2,7 milj. euroa
- Hiedanranta-kehitysohjelma 0,55 milj. euroa
- Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma 1,1 milj. euroa
- Lyseon lukion ensikertainen kalustaminen noin 0,8 milj. euroa
- Kissanmaan koulun ja esiopetuksen ensikertainen kalustaminen noin 0,4 milj. euroa
- Hervanta-Koivistonkylä alueen reittien kunnostaminen vajaa 0,1 milj. euroa

Näiden lisäksi talonrakennushankkeista Lyseon lukion, Lamminpään koulun rakennus 1:n ja Liisankallion väestönsuojan kustannusarviot ovat nousseet ja investointimenoihin vuodelle 2026 esitetään yhteensä 2,15 milj. euron lisäystä. Kaupin kehittämiseen esitetään 2,55 milj. euroa ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen 0,15 milj. euroa.

Esitetyt muutokset heikentävät toimintakatetta 2,2 milj. euroa ja tilikauden tulosta yhteensä noin 4,2 milj. euroa. Muutosten jälkeen tilikauden tulos on 45,6 milj. euroa alijäämäinen. Esitetyt muutokset lisäävät talousarvion investointeja noin 10,5 milj. euroa. Muutosten jälkeen nettoinvestoinnit ovat 241,2 milj. euroa ja investointien tulorahoitusprosentti on 39 %. Esitykset ja koonnit esityksistä sitovuustasoittain ovat liitteenä.

Muutokset vuodelle 2026 asetettujen talousarviotavoitteiden vastuutahoihin

Syksyn 2025 yhteistoimintaneuvottelujen yhteydessä toteutetuista organisaatiomuutoksista johtuen kolme pormestarin vuoden 2026 talousarvioehdotuksessa alun perin kaupunginhallitukselle vastuutettua talousarviotavoitetta siirtyy konsernihallinnosta lautakuntien alaisuuteen. Kyseiset talousarviotavoitteet ovat valtuuston talousarviokäsittelyssä 10.11.2025 olleen talousarvioehdotuksen mukaiset

- tavoite nro 31 "Keskustan kävijämäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna" (vastuutaho 2026 alkaen: yhdyskuntalautakunta),

Esittelijä täsmensi asian perusteluja koskien vuoden 2026 investointimenoja lisäämällä perusteluihin virkkeen: "Kaupin kehittämiseen esitetään 2,55 milj. euroa ja Kauppi-Niihaman retkeilyreittien parantamiseen 0,15 milj. euroa." Esittelijä teki tästä lisäyksestä aiheutuvat muutokset asian perusteluissa mainittuihin investointisummiin siten, että vuoden 2026 investointeihin esitetään yhteensä 10,5 milj. euron muutoksia ja nyt esitettävien talousarviomuutosten jälkeen vuoden 2026 nettoinvestoinnit ovat yhteensä 241,2 milj. euroa.

Esittelijä muutti asian liitettä perusteluihin ja päätösehdotukseen tekemiään muutoksia vastaavaksi. Päivitetty liiteasiakirja liitetään kaupunginhallituksen kokouksen pöytäkirjaan.

Puheenjohtaja totesi näin muutettujen perustelujen, päätösehdotuksen ja liitteen olevan asian käsittelyn pohjana.

Liitteet

1 Kh 2.3.2026 Muutokset vuoden 2026 talousarvioon, päivitetty 2.3.2026

§ 83

Asemakaava nro 8309 Pispala, II vaihe – kaavan palauttaminen valmisteluun

TRE:2314/10.02.01/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Minna Kiviluoto, puh. 040 801 6951, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen päätös 2.3.2026 § 68 poistetaan.

Kaupunginhallitus peruuttaa esityksensä kaupunginvaltuustolle.

Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.

Perustelut

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 97 §:n mukaan, jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

Pispalan II vaiheen asemakaavaehdotuksen nro 8309 valmistelussa on ilmennyt puutteellisuus, jonka vuoksi asian valmistelua täydennetään ja se tuodaan uudelleen päätettäväksi.

Puutteellisuus liittyy kaavaehdotukseen nähtävillä olon jälkeen tehtyyn, viittä rakentamatonta kiinteistöä koskevaan käyttötarkoituksmerkinnän tarkistukseen. Asianomaisia kiinteistönomistajia on tarpeen kuulla vielä erikseen tarkistuksen johdosta.

Tiedoksi

Minna Kiviluoto, Elina Karppinen, Mikko Nurminen

§ 84

Arvonimen hakeminen

TRE:1261/00.04.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Ilmari

Valmistelijan yhteystiedot

Pormestarin sihteeri Anne Valtakari, puh. 050 484 0040, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Nurminen Ilmari, Pormestari

Päätösehdotus

Tampereen kaupunki päättää hakea arvonimeä liitteen mukaisesti.

Arvonimestä aiheutuva vero 7 000 euroa maksetaan kustannuspaikalta 113120, Kaupunginhallitus sis.til. 20041.

Perustelut

Arvonimi on kansalaiselle myönnetty julkisen arvonannon osoitus hänen yhteiskunnan hyväksi tekemästään työstä.

Arvonimet myöntää tasavallan presidentti. Arvonimilautakunta antaa arvonimiasioista lausuntonsa presidentille. Lautakunnan esitysten tekninen valmistelu tapahtuu valtioneuvoston kansliassa. Esitysten käsittelyaika lausuntokierroksineen saattaa olla jopa yhdeksän kuukautta. Tasavallan presidentti myöntää arvonimiä yleensä kaksi kertaa vuodessa: touko-kesäkuussa ja marras-joulukuussa.

Arvonimistä maksettavasta verosta on säädetty laissa arvonimistä suoritettavasta verosta. Lain 2 §:ssä on määritelty kunkin arvonimiryhmän vero. Veron määrä on alempi, jos asianomainen on päätoimisessa virka- tai työsuhteessa tai muussa siihen verrattavassa palvelussuhteessa valtioon, kuntaan tai kirkkoon tai on siirtynyt sellaisesta eläkkeelle.

Tämän asian liite (arvonimihakemuksen liite) tulee julkiseksi, kun tasavallan presidentin myöntämät arvonimet on julkistettu.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 §:n 13. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää arvonimien hakemisesta.

Tiedoksi

Anne Valtakari, Erika McSherry, Mikko Koskela, Anniina Ylä-Mattila, Jussi Kuusirinne

Kaupunginhallitus, § 85, 09.03.2026

Kaupunginhallitus, § 538, 15.12.2025

§ 85

Jäsenten ja varajäsenten nimeämisen korjaaminen Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon kaudelle 2026–2027

TRE:5658/00.03.01/2025

Kaupunginhallitus, 09.03.2026, § 85

Valmistelijat / lisätiedot:

Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Nuoriso-ohjaaja Freja Harjunheimo, puh. 050 385 0222 ja
kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Juristi Juha Perämaa, puh. 040 503 9038, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen päätös 15.12.2025 § 538 kumotaan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon valitaan uudet jäsenet ja varajäsenet.

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon nimetään Tampereen nuorisovaltuustosta seuraavat neljä (4) jäsentä ja neljä (4) henkilökohtaista varajäsentä:

Helmi Hukkanen, varajäsen Essi Manninen
Samu Rinne, varajäsen Venla Vuorinen
Mette Kämäräinen, varajäsen Voitto Vellamo
Kerttu Juslin, varajäsen Fiona Hussey

Perustelut

Pirkanmaan hyvinvointialue on pyytänyt 31.10.2025 päivätyllä kirjeellä kaupunkia nimeämään jäsenet ja varajäsenet hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Nimeämiset pyydettiin lähettämään 14.1.2026 mennessä Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon. Aluehallitus nimeää nuorisovaltuuston jäsenet ja varajäsenet päätöksellään tammikuussa 2026.

Nuorisovaltuusto on 27.11.2025 § 146 esittänyt jäseniä sekä varajäseniä. Kaupunginhallitus on 15.12.2025 § 538 päättänyt nimetä Tampereen nuorisovaltuuston jäsenet ja varajäsenet.

Valittu jäsen, Helmi Salmelin, on 18.12.2025 ilmoittanut esteestään tehtävään saatuaan Pirkanmaan nuorisovaltuustoon paikan avoimen haun kautta. Nuorisovaltuusto on 9.2.2026 saapuneella viestillä ilmoittanut että nuorisovaltuustoon tulisi valita uusi jäsen.

Nuorisovaltuusto esittää, että Helmi Salmelinin tilalle Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon varsinaiseksi jäseneksi

valitaan Helmi Hukkanen. Muihin jäseniin ja varajäseniin ei esitetä muutoksia.

Hyvinvointialueissa (611/2021) säädetään hyvinvointialueen asukkaiden osallistumismahdollisuuden yhdeksi muodoksi vaikuttamistoimielinten asettaminen. Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan aluehallituksen tulee asettaa nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto sekä edelleen hyvinvointialueen aluehallitus pyytää Pirkanmaan hyvinvointialueen kuntia nimeämään nuorisovaltuuston jäsenet sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet kunnissa toimivan vastaavan vaikuttamistoimielimen jäsenistä seuraavasti:

yli 200 000 asukkaan kunnat: neljä (4) jäsentä ja varajäsentä
alle 200 000 mutta yli 20 000 asukkaan kunnat: kaksi (2) jäsentä ja varajäsentä
alle 20 000 asukkaan kunnat: yksi jäsen (1) ja varajäsen

Nimettävän nuorisovaltuuston jäsenen tai varajäsenen tulee olla kunnan nuorisovaltuuston jäsen vuonna 2026.

Nuorisovaltuusto on 18.12.2025 § 169 päättänyt ehdottaa, että hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon nimetään Tampereen nuorisovaltuustosta seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Helmi Hukkanen, varajäsen Essi Manninen
Samu Rinne, varajäsen Venla Vuorinen
Mette Kämäräinen, varajäsen Voitto Vellamo
Kerttu Juslin, varajäsen Fiona Hussey

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 § 30. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin edustajien nimeämisestä hyvinvointialueen toimielimiin.

Tiedoksi

Nimetyt, Helmi Salmelin, Pirkanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto, Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto, Päivi Niskanen, Freja Harjunheimo, Justiina Lampila

Kaupunginhallitus, 15.12.2025, § 538

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon nimetään Tampereen nuorisovaltuustosta seuraavat neljä (4) jäsentä ja neljä (4) henkilökohtaista varajäsentä:

Helmi Salmelin, varajäsen Essi Manninen
Samu Rinne, varajäsen Venla Vuorinen
Mette Kämäräinen, varajäsen Voitto Vellamo
Kerttu Juslin, varajäsen Fiona Hussey

Perustelut

Pirkanmaan hyvinvointialue on pyytänyt 31.10.2025 päivätyllä kirjeellä kaupunkia nimeämään jäsenet ja varajäsenet hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Nimeämiset pyydetään lähettämään 14.1.2026 mennessä Pirkanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon. Aluehallitus nimeää nuorisovaltuuston jäsenet ja varajäsenet päätöksellään tammikuussa 2026.

Hyvinvointialueissa (611/2021) säädetään hyvinvointialueen asukkaiden osallistumismahdollisuuden yhdeksi muodoksi vaikuttamistoimielinten asettaminen. Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan aluehallituksen tulee asettaa nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto. Vaikuttamistoimielinten jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimiin voidaan valita muita henkilöitä.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto sekä edelleen hyvinvointialueen aluehallitus pyytää Pirkanmaan hyvinvointialueen kuntia nimeämään nuorisovaltuuston jäsenet sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet kunnissa toimivan vastaavan vaikuttamistoimielimen jäsenistä seuraavasti:

yli 200 000 asukkaan kunnat: neljä (4) jäsentä ja varajäsentä
alle 200 000 mutta yli 20 000 asukkaan kunnat: kaksi (2) jäsentä ja varajäsentä
alle 20 000 asukkaan kunnat: yksi jäsen (1) ja varajäsen

Nimettävän nuorisovaltuuston jäsenen tai varajäsenen tulee olla kunnan nuorisovaltuuston jäsen vuonna 2026.

Nuorisovaltuusto on 27.11.2025 § 146 päättänyt ehdottaa, että hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon nimetään Tampereen nuorisovaltuustosta seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Helmi Salmelin, varajäsen Essi Manninen
Samu Rinne, varajäsen Venla Vuorinen
Mette Kämäräinen, varajäsen Voitto Vellamo
Kerttu Juslin, varajäsen Fiona Hussey

Tampereen kaupungin hallintosäännön (2.9.2025) 14.2 § 30. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin edustajien nimeämisestä hyvinvointialueen toimielimiin.

Tiedoksi

Nimetyt, Pirkanmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto, Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto, Päivi Niskanen, Freja Harjunheimo

Liitteet

1 Kh 15.12.2025 Aluehallituksen pöytäkirjanote 27.10.2025 § 295

§ 86

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- Yhdyskuntalautakunta 3.3.2026
- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 4.3.2026, johon kaupunginhallituksella on päätösten laillisuusvalvonnan edellyttämä otto-oikeus

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteineen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Apulaispormestari, elinvoima- ja osaamislautakunta sekä asunto- ja kiinteistölautakunta

§ 9 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain, sairausvakuutuslain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta, 02.03.2026

Hankejohtaja

§ 5 Hakametsä Sport Campuksen seuratoiminnan selvitystyön pienhankinta Varalan Säätiö sr:ltä, 05.03.2026

Johtaja, ammatillinen koulutus

§ 54 Päätoimisen tuntiohjaajan ottaminen Tampereen seudun ammattipistoon 23.3.2026 alkaen, 02.03.2026

Johtaja, digitalisaatio ja tietohallinto

§ 11 Oppilashallintojärjestelmien selvitystyön pienhankinta Schnell Consulting Oy:ltä, 26.02.2026

Johtaja, elinvoiman palvelualue

§ 15 Innovaatio- ja kilpailukyky politiikan ohjausmallit -hankinta, 02.03.2026

§ 16 Elinvoiman palvelualueen toimintasääntö 1.5.2026 alkaen, 03.03.2026

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 35 Yhteisötaiteilijoiden työskentelyn pienhankinta Kaupunginosien kulttuurityö 2026 -projektiin, 05.03.2026

§ 37 Tulojen ja menojen hyväksyjät sekä tilausoikeudet kulttuurin palveluryhmässä 23.3.2026 alkaen, 05.03.2026

§ 34 Jäsen ehdokkaan nimeäminen Lastensuojelun Keskusliiton neuvottelukuntaan toimikaudelle 2026 ja optiovuodelle 2027, 03.03.2026

§ 36 Filayson Art Area ry:n yleisavustuksen maksatuksen keskeytys, 05.03.2026

Johtaja, Strateginen ohjaus ja konsernipalvelut
§ 3 Tampereen kaupungin osallistuminen Tulevaisuuden kestävä johtaminen -verkostoprojektiin 2026-2028, 05.03.2026

Johtaja, vetovoima ja edunvalvonta
§ 14 Tampereen kaupungin osallistuminen Yellow Film & TV Oy:n Elämäni biisi 7. tuotantokausi -tuotannon tukemiseen, 05.03.2026

Konsernijohtaja
§ 43 Valtiovarainministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2026 valtionosuuspäätöksiin tyytyminen, 02.03.2026
§ 42 Konsernimääräys: Luotto- ja maksukorttien käyttö Tampereen kaupungilla, 02.03.2026

Opetusjohtaja, keskustan, idän ja kaakon koulupolut
§ 1 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 10001889) täyttäminen Sammon koulussa, 05.03.2026
§ 2 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 10010335) täyttäminen Kissanmaan koulussa, 05.03.2026
§ 3 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 50024900) täyttäminen Kaukajärven koulussa, 05.03.2026
§ 4 Erytisopettajan viran (positionumero 60010546) täyttäminen Ahvenisjärven koulussa, 05.03.2026

Opetusjohtaja, lännen, etelän ja koillisen koulupolut
§ 1 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 60010510) täyttäminen Kaarilan koulussa, 05.03.2026
§ 2 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 10002787) täyttäminen Lentävänniemen koulussa, 05.03.2026
§ 3 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 60010514) täyttäminen Tesoman koulussa, 05.03.2026
§ 4 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 16000805) täyttäminen Tesoman koulussa, 05.03.2026
§ 5 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 16004926) täyttäminen Linnainmaan koulussa, 05.03.2026
§ 6 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 50148221) täyttäminen Linnainmaan koulussa, 05.03.2026
§ 7 Erytysluokanopettajan viran (positionumero 60010520) täyttäminen Linnainmaan koulussa, 05.03.2026
§ 8 Erytisopettajan viran (positionumero 16003079) täyttäminen Tesoman koulussa, 05.03.2026

Talousjohtaja
§ 7 Lisämaksuajan myöntäminen Tampereen kaupungin saatavaan, 04.03.2026
§ 8 Lisämaksuajan myöntäminen Tampereen kaupungin saatavaan, 05.03.2026
§ 9 Lisämaksuajan myöntäminen Tampereen kaupungin saatavaan, 05.03.2026

§ 87

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:6636/00.01.03/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Herrala Leeni

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

1) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- Kasvatus- ja opetuslautakunta 10.3.2026
- Elinvoima- ja osaamislautakunta 18.3.2026
- Yhdyskuntalautakunta 19.3.2026